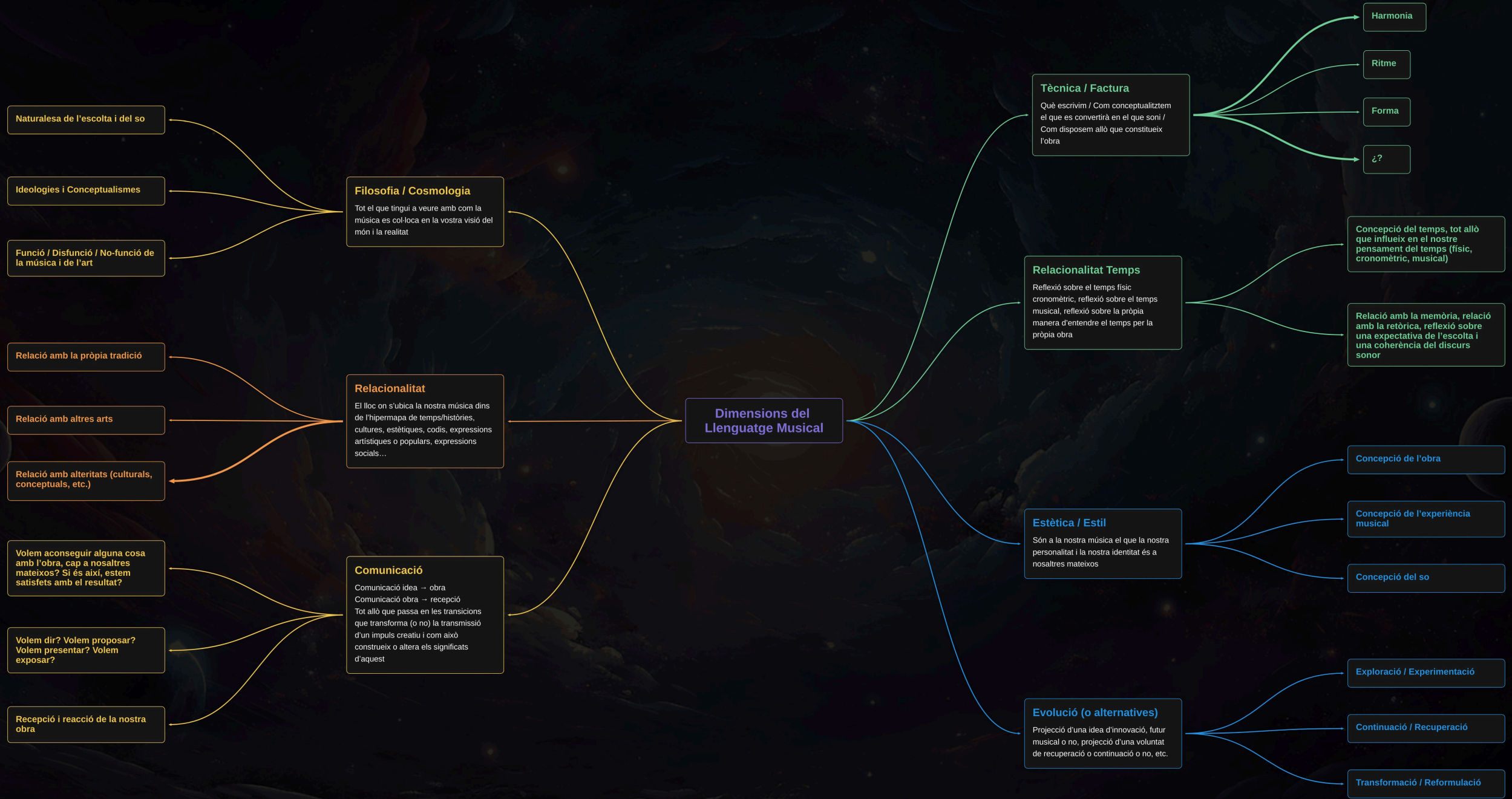




TÈCNIQUES DE COMPOSICIÓ DE S.XX  
ESMUC 2024



# DIMENSIONS DEL LENGUATGE MUSICAL

## 1. Dimensió tècnica

La creació d'un llenguatge musical implica la capacitat de decisió dels elements constitutius de l'obra. Tradicionalment comptem amb les categories de l'harmonia, el ritme, la línia (melòdica), el timbre o la textura.

- ¿És necessari definir, crear, concebre, un sistema o mètode?
- ¿És necessària la coherència?
- ¿És necessària la innovació o la originalitat d'aquestes categories?

## 2. Dimensió temporal

La concepció del temps és essencial en qualsevol llenguatge musical. Això pot implicar una redefinició de com s'organitza el temps en la música, des de formes lineals fins a estructures més cícliques, expansives o fragmentàries. També pot incloure la percepció del temps, jugant amb elements com la velocitat, l'estasis o la progressió, amb l'objectiu de generar una experiència temporal característica.

- ¿Com ressona la pròpia concepció temporal amb la dimensió tècnica?
- ¿Com podem recercar diferents formes de temporalitat?
- ¿Tenim una tendència temporal personal?

## 3. Dimensió estètica

El llenguatge musical tot sovint acabarà més identificat amb l'estètica que amb qualsevol altra de les seves dimensions.

Estètica o estil sovint s'identifiquen, valgui la redundància, amb el fet que una música tingui una identitat molt definida o molt característica o diferenciable

L'estètica o estil poden emergir tant com modular les altres dimensions, específicament la tècnica i la temporal.

L'estètica també permet fer entrar en el procés creatiu aspectes de reflexió filosòfica i conceptual (entenent-les sempre en l'àmbit musical i sonor, per als altres àmbits tenim en compte altres dimensions)

- ¿Emergeix l'estètica o l'estil com un tot major que les parts aportades per la dimensió tècnica i la dimensió temporal?
- ¿És l'estètica l'origen o la base que o bé constitueix o bé modula i influeix en les altres dimensions?
- ¿Podem escollir la nostra pròpia estètica?

# DIMENSIONS DEL LENGUATGE MUSICAL

## 4. Dimensió filosòfica

Un llenguatge musical no és només una entitat, un objecte o una obra, sinó també un posicionament davant la naturalesa de la música i el seu significat dins la societat i la cultura, o un posicionament de caràcter ideològic i cosmològic.

¿Podem transmetre idees no-musicals a través de la música?  
¿Com influeix la nostra manera d'entendre el món amb la manera que tenim de fer música?  
¿Els nostres interessos extra-musicals com modulen i quin efecte tenen en la nostra creació i en la naturalesa de les nostres obres?

## 5. Dimensió comunicativa

Des del moment en que nosaltres externalitzem una voluntat creativa en una obra hi ha comunicació entre la nostra imaginació/expectativa i el resultat final.

Des del moment en que el resultat final es posa en context social, ja sigui amb un oient sol o amb milers d'oients, es planteja la qüestió de la recepció i la reacció de la nostra obra.

¿Veiem una correspondència, i si és així, com d'exacta, entre el que volem crear i el que acabem creant?  
¿Volem aquesta correspondència?  
¿Definim la nostra voluntat creativa a través de la necessitat de fer arribar un significat precís, o no?  
¿Ens relacionem amb la idea d'un receptor? ¿Té això un impacte en la pròpia creació, modula d'alguna manera el que creem?

## 6. Dimensió relacional

Cap llenguatge musical sorgeix en un buit; sempre es construeix en diàleg amb alguna cosa, ja sigui de la tradició del marc cultural en què emergeix això amb altres referències culturals, es considerin aquestes alteritats o no. Aquest diàleg pot ser explícit o implícit i implica reflexionar sobre com el nou llenguatge es posiciona respecte a les estructures, estètiques i valors musicals existents. Això pot incloure també la interacció amb altres disciplines artístiques o culturals.

¿Si hagués d'ubicar la meua obra en un marc cultural, quin seria?  
¿Dins de la "meua" cultura, amb quines altres formes de cultura i d'expressió artística em relaciono i es relaciona la meua música? ¿Influeixen o fins i tot s'inclouen en la meua creació?  
¿I de "fora" de la "meua" cultura?

## 7. Dimensió evolutiva

Els llenguatges existeixen en un espai cultural (tradicions, marcs culturals) però també en línies temporals i històriques.

¿Considero que la innovació és el vector principal de la meua música o de les diferents expressions musicals entre les quals vull proposar-hi la meua, o prioritzo la creació dins d'un àmbit del que ja està formulat o proposat?  
¿Importen les estètiques del passat, m'influeixen o les continuo?  
¿Imagino un "futur" de la música?

# TÒPICS CONTEMPORANIS DE LA DIMENSIÓ TÈCNICA

## Microtonalitat

Microtonalitat...

...com a pedra fundacional de diferents harmonies, sistemàtiques o especulatives o experimentatives;  
...com a desviació amb múltiples finalitats (creació de fricció, ús melòdic, etc.);  
...com a resultat de plasmar una sonoritat acústicament acurada  
...com a constituent d'harmonies, melodies o sistemes d'afinació d'èpoques o cultures  
...com a subdivisió especulativa del semitò en múltiples ulteriors possibilitats

## Tècniques exteses

Tècniques exteses...

...conegudes? O en ulterior recerca?  
...com a constituents fonamentals del llenguatge? O com a sonoritats accessòries?  
...com a sonoritats formalitzades notacionalment? O com a notacions d'efectes o descriptives?  
...com a elements del vocabulari? O com a objectes sonors?  
...amb funcionalitats o des de la informalitat?

## Complexitat rítmica

Complexitat rítmica...

...en quina escala?  
...com a base del llenguatge o com a recurs accessori?

## Harmonies post-espectrals

Harmonia post-espectral...

...com a funcionalitat harmònica (sistematització, cadencialitats no-tonals)  
...des de la informalitat harmònica ("lliure" ús)  
...com a cerca i increment de la complexitat harmònica  
...resultant en formes de consonància post-tonals i formes de dissonància post-tonals

## Material inter-media i extramusical

Material Inter-media i extra-musical...

...com a possibilitat absent, condició necessària, o recurs accessori?  
...com a temàtica o format puntual d'una o varies obres o com a aspecte constituït i constant de la proposta musical?  
...des del professionalisme o des de la immediatesa?

## Extra: materialisme compositiu

Els "instruments" amb els que es fa música, els cossos, materials, i tecnologies que produeixen el so de la música i potser condicionen o influeixen, defineixen o fan emergir el llenguatge musical

# TÒPICS CONTEMPORANIS DE LA DIMENSIÓ TEMPORAL

## Estructures post-clàssiques

Tota aquella manera d'entendre l'obra desde "parts"...

- ...ja sigui amb estructures clàssiques d'estil clàssic
- ...ja sigui amb estructures clàssiques de tòpics de la cultura occidental
- ...ja sigui entenent les parts com a blocs temàtics, per més abstracte que en sigui el llenguatge o la definició dels blocs

## Temporalitats processuals

Tota aquella música que pot ser entesa com un procés de canvi del so i les seves elaboracions o transformacions...

- ...de manera ligetiana, o de procés "clàssic"
- ...de manera scelsiana
- ...de manera espectral clàssica
- ...de manera post-espectral

## Temporalitats estàtiques

La música en certa manera mai pot ser estàtica perquè es desplega en el temps i sempre necessita que es produeixi (no podem cristallitzar el so), però algunes estètiques es fonamenten en variacions mínimes sobre els elements constitutius de la seva tècnica.

¿Pot qualsevol forma temporal esdevenir estàtica si simplement la dilatem suficientment? ¿Què vol dir dilatar temporalment des d'un punt de vista tècnic?

## Temporalitats cícliques

Músiques clarament estructurades en una recurrència perceptible d'algún o diversos dels elements característics del so resultant, més o menys literal, exacta, sistemàtica o informal...

- ...com a forma de cicles curts, ja siguin fragmentats i abruptes o no
- ...com a grans extensions de repetició amb mínimes variacions

¿poden existir temporalitats híbrides?

# TÒPICS CONTEMPORANIS DE LA DIMENSIÓ ESTÈTICA

## Neosinfonismes i/o neoestructuralismes

Simplificació de tota aquella proposta que...

...es basi en una concepció musical hereva de categories clàssiques (harmonies, desenvolupaments motivicis, modulacions, complexitat contrapuntística)  
...treballi amb paràmetres relativament convencionals de la tradició (generalment es pensen els sons de les notes, les harmonies des dels acords, les textures des de les famílies orquestrals, etc.)

## Poètiques del soroll i/o del silenci

Simplificació de tota aquella proposta que...

...es fonamenti en una reflexió sobre la naturalesa del so i això tingui el seu reflex en l'ús de sons no tradicionals dels instruments, ús d'electrònica complexa  
...es fonamenti en un extrem de les qualitats del so, ja sigui el soroll absolut o el silenci absolut

## Poètiques de contemplació

Simplificació de tota aquella proposta que...

...planteixi qualsevol tipologia de so o de categoria musical en un desplegament destinat a generar una experiència "menys conscient", a una escolta menys activa o menys crítica i que primari la presentació d'una experiència que busca abstraure l'oient del seu propi context i del seu propi pensament

## Intertextualitats i transculturalitats

Simplificació de tota aquella proposta que...

...parteixi d'una recurrent contraposició de diferents referències musicals, formes collage, formes zapping o scrolling de referències sonores, o reelaboracions d'altres músiques  
...parteixi d'una recurrent inclusió o imbricació amb altres tradicions musicals culturals, ja sigui a través de l'ús d'instruments d'aquestes altres cultures, o de referències sonores o musicals d'aquestes altres tradicions

## Conceptualisme

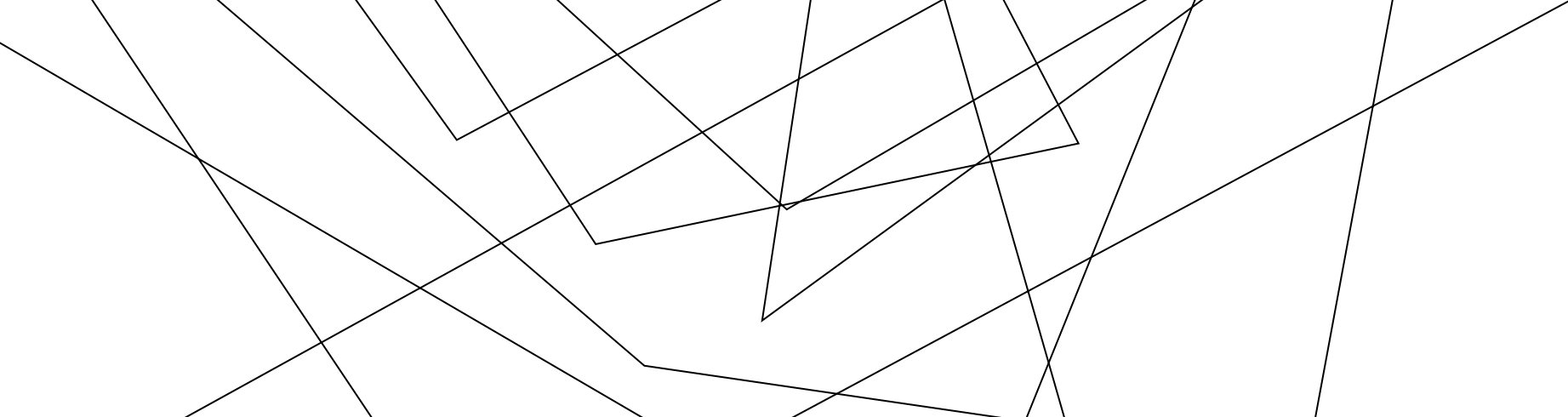
Simplificació de tota aquella proposta que...

...porti l'obra musical a una dimensió purament conceptual, similarment a l'art conceptual de les arts plàstiques, ja sigui plantejant obres musicals sense so, sense música o sense oient i conduint la proposta a un àmbit del pensament i la reflexió sense que l'expressió sensorial sigui prioritària  
...planteixi qualsevol extrem que desafii la pròpia forma o idea de la creació sonora o musical  
...planteixi un format que no tingui a veure amb la manifestació d'un so o d'una música en un context per a ser escoltat

## Intermedia / Performàtic

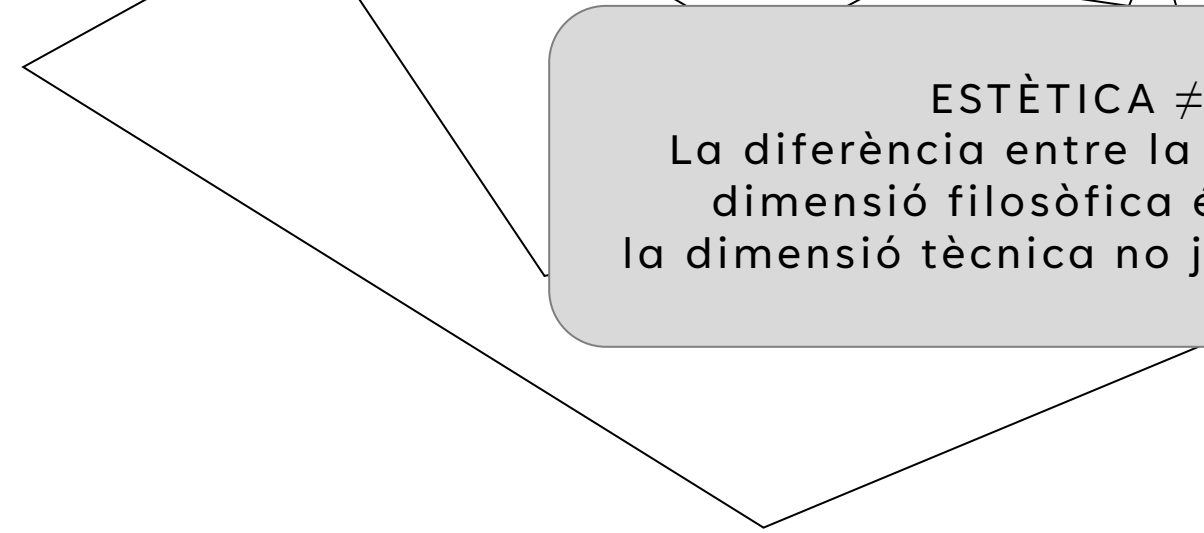
Simplificació de tota aquella proposta que...

...fonamenti la factura de l'obra en la imbricació, o la inclusió de qualsevol altre aspecte que no sigui el so  
...inclogui múltiples arts o disciplines de manera sistemàtica, recurrent o necessària  
...obri l'espai del concert i de l'escolta a formats fora de les sales de concert o de qualsevol espai d'escolta que s'assimili a un espai convencional d'audició  
...planteixi una obra que desafii el límit convencional de l'obra musical a través del format, els espais o les disciplines incloses



ESTÈTICA ≠ FILOSOFIA

La diferència entre la dimensió estètica i la dimensió filosòfica és que en la segona, la dimensió tècnica no juga cap mena de paper





# LA MÚSICA D'ARA MATEIX

## DONAUESCHINGER MUSIKTAGE 2024

Francisco Alvarado: REW • PLAY • FFWD für Orchester und Elektronik (UA)

<https://youtu.be/gNRuQG7Xg90?t=499>

Sara Glojnarić: DING, DONG, DARLING! für Orchester und Elektronik (UA)

<https://youtu.be/gNRuQG7Xg90?t=1936>

# LA MÚSICA D'ARA MATEIX

DONAUESCHINGER MUSIKTAGE 2023

Clara Iannotta: "where the dark earth bends" für zwei Posaunen,  
Orchester und Elektronik (UA der neuen Version)

<https://youtu.be/71GbIUnFpvQ?t=1964>

# LA MÚSICA D'ARA MATEIX

## ERNST VON SIEMENS FÖRDERPREIS 2024

Bára Gísladóttir: “Rage against reply guy” (2021)

<https://youtu.be/RxWm1Dbb7Ds>

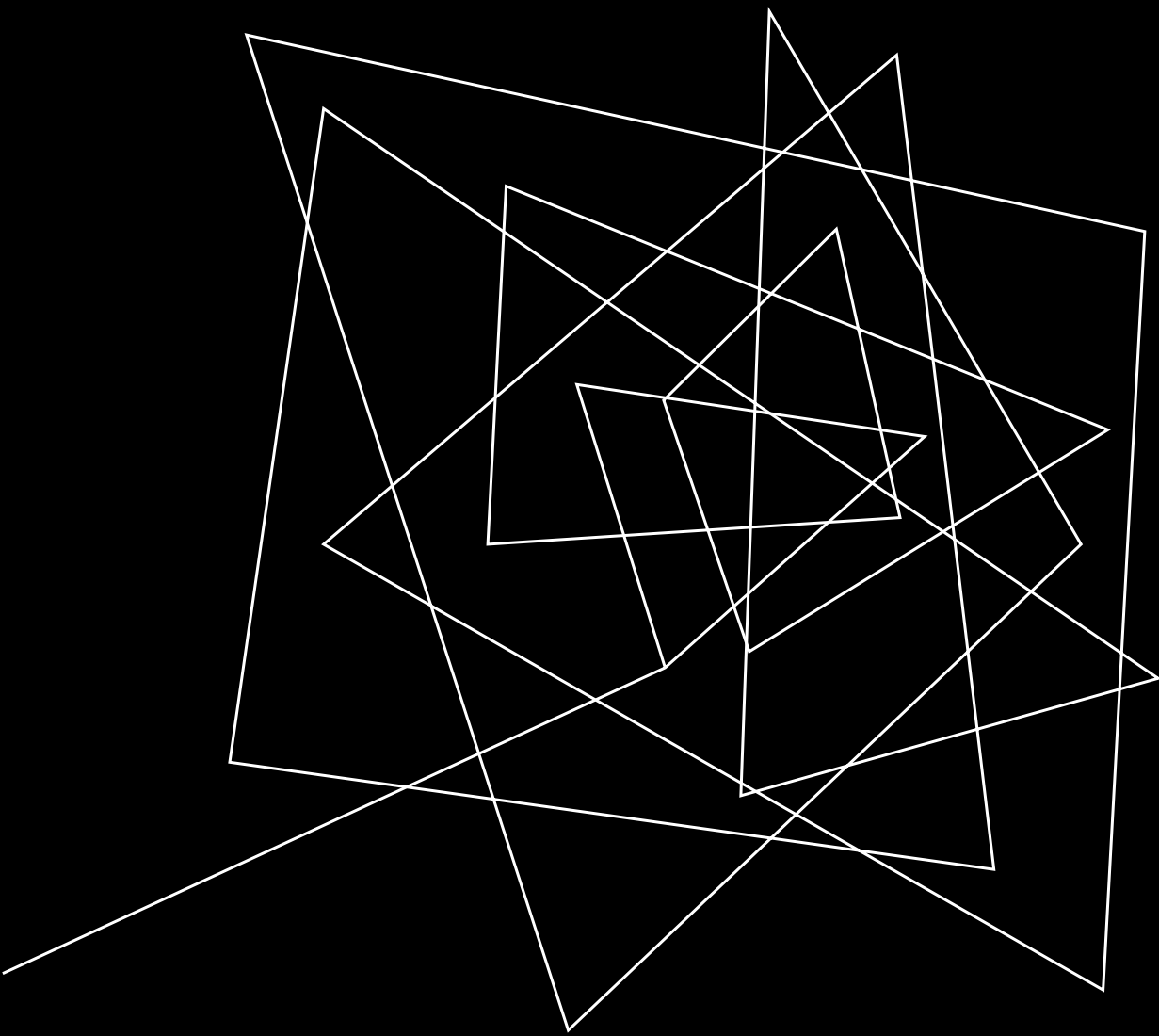
Yiqing Zhu: “DeepGrey” (2020/22)

<https://youtu.be/la7rUHH-VXQ>

Daniele Ghisi: “Black Rain” (2023)

<https://soundcloud.com/danieleghisi/black-rain>

# CASOS D'ESTUDI



EXERCICIS

